

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

21.09.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ Capital Economics: Съществува риск от разрастване на европейската дългова криза в Източна Европа

http://www.klassa.bg/news/Read/article/212073_Capital+Economics%3A+%D0%A1%D1%8A%D1%89%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0+%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%BA+%D0%BE%D1%82+%D1%80%D0%B0%D0%B7%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%B4%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B0+%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%B0+%D0%B2+%D0%98%D0%B7%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B0+%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0

се още има риск от разрастване на европейската дългова криза в Източна Европа, тъй като тя е зависима от външно кредитиране, има недостиг на заеми и високо равнище на проблемни кредити, съобщи консултантската компания Capital Economics, цитирана от агенция Блумбърг. Регионът продължава да бъде уязвим, дори след като планът на Европейската централна банка (ЕЦБ) за изкупуване на облигации на затруднени страни от еврозоната и решението на Управлението за федерален резерв (УФР) за трето поредно количествено смекчаване намалиха риска от „заразяване“, писа в анализ Лиза Ермоленко, която отговаря за нововъзникващите пазари в базираната в Лондон Capital Economics. Тя изрази опасения, че програмата на ЕЦБ за изкупуване на облигации просто ще забави задълбочаването на евро кризата. Ако сме прави и напрежението в еврозоната нарасне, ще стане значително по-трудно за банките в европейските страни, чиито икономики са в преход, да отложат плащането на задълженията си, посочва тя, цитирана от БТА.

Люксембургският премиер Жан-Клод Юнкер посочи тази седмица, че планът на ЕЦБ за изкупуване на облигации не е достатъчен за решаване на кризата. Финландският премиер Юрки Катайнен отбеляза вчера, че инвеститорите продължават да се тревожат от евентуално разпадане на валутния съюз на 17-те европейски страни.

Кредитирането в Балтийските страни и Унгария продължава да се свива, а в Полша има признаци за забавяне на кредитирането, отбелязва в анализа си още Ермоленко. Проблемните заеми представляват 18% от всички кредити в Литва, 15,9% в Румъния и 14,9% в България, посочва Capital Economics. Заемите в чуждестранна валута възлизат на 80,9 процента от всички заеми в Латвия, 73% в Литва и 64,3% в Румъния, допълва компанията. Краткосрочният външен дълг на Латвия представлява 35,7% от БВП, 25,8% от БВП на Естония и 14,6% от БВП на Унгария, според Capital Economics. Западните банки са изтеглили 15 милиарда евро (19,5 милиарда долара) капитал от банките в региона през миналата година, а изтеглянето на средства не е намаляло след операциите на ЕЦБ за по-дългосрочно рефинансиране, започнали през декември, коментира още Ермоленко.

✓ Между 7 и 15% са се увеличили цените на основни храни

http://www.klassa.bg/news/Read/article/212056_%D0%9C%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D1%83+7+%D0%B8+15%25+%D1%81%D0%B0+%D1%81%D0%B5+%D1%83%D0%B2%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%B8%D0%BB%D0%B8+%D1%86%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8+%D1%85%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B8

Между 7 и 15% са се увеличили в последните три месеца цените на основни стоки като олио, брашно, яйца, пилешко и свинско месо, заяви пред Радио „Фокус“ Едуард Стойчев, председател на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ). По думите му цените на тези продукти вече са стабилизирани и се очаква в следващите месеци те да останат на настоящите си нива или леко да се понижат. Леко завишена е през този сезон и цената на плодовете и зеленчуците. Ценови аномалии се наблюдават само при определени продукти, като значително по-скъпи спрямо предходни години са домати.

Слаби реколти са регистрирани през тази година и при основни вносители за пазара в страната ни като Македония, Турция и Гърция и според изследванията към момента около 80% от плодовете и зеленчуците на тържищата ни са българско производство.

Добрата новина е, че тази добавена стойност ще остане у нашите производители и тази година, както виждате, никой не излиза по улиците да ги блокира или да хвърля домати, като се жалва, че прекалено евтино ги изкупуваме, коментира Едуард Стойчев. Председателят на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата каза още, че се наблюдава стабилизиране на цените и на зърнените продукти след повишението им през сезона, което е достигнало до 48% при царевичата, която към момента се продава по-скъпо от пшеницата.

✓ Българският лихвен (к)рай

http://www.capital.bg/biznes/finansi/2012/09/20/1910527_bulgarskiat_lihven_krai/

Въпреки заканата на финансовия министър Симеон Дянков отпреди година да не се вдигат данъците, докато ГЕРБ е на власт, правителството обмисля елегантно да заобиколи обещанието, като вместо това въведе нов данък - върху доходите от лихви по депозити на физически лица.

Това научи "Капитал Daily" от три независими източника от управляващото мнозинство. Целта е с парите да се осигурят допълнителни приходи за вече обещаното увеличение на пенсиите догодина.

Ако бъде въведен новият данък, доходите от лихви на всяко физическо лице с влог в банка ще бъдат обложени с 10%. Ще бъдат освободени единствено лихвите от сметките, по които се набират средства за скъпоструващо лечение и трансплантации. Според източници от Министерството на финансите по този начин ще се осигурят между 160 и 200 млн. лв. допълнително за бюджета догодина.

"Това ще е устойчив източник на приходи и е по-справедливо да въведем данък върху лихвите, какъвто има в много други държави от Европейския съюз, отколкото да вдигаме сега съществуващите данъци и да оставим един доход необложен", коментира представител на финансовото министерство.

Той твърди, че икономиката не е постигнала онзи растеж, който да осигури увеличение на доходите в правителствения сектор и повишаване на пенсиите. Затова политическите ангажименти на управляващите ще трябва да се изпълнят или с цената на по-висок бюджетен дефицит, или като се набележат мерки за повишаване на приходите.

Идеята за нов данък все още е на етап обсъждане, а вероятността тя да бъде облечена в законови разпоредби предвид изборите е 25%, коментира друг представител на управляващите.

Депозитите - много и със скромни суми по тях

Статистиката на БНБ показва, че от края на 2008 г., когато започна кризата, депозитите на гражданите са се увеличили с 54% и в края на юни тази година достигат 34.2 млрд. лв. От детайлните данни се вижда, че 75% от депозитите са с размер под 1000 лева, което означава, че ще бъдат обхванати много на брой сметки с малки наличности по тях.

При евентуалното облагане на лихвите може много от тях да бъдат изтеглени от банките, което не би трябвало да е проблем за системата предвид декларираната от банкери свръхликвидност.

Въпреки това обаче ефект неизбежно ще има. Увеличението на депозитите с 12 милиарда лева помага на банките да намалят задлъжнялостта си към своите задгранични централи, които им отпуснаха заеми в периода на кредитния бум.

Тогавашната депозитна база бе по-ниска, но кредитирането се стимулираше с преотдаване на ресурс от централите.

Сега банките се пренастроиха и залагат на привличане на вътрешен ресурс, но банковото кредитиране остава потиснато, а общо за банковата система се изплащат повече външни задължения, отколкото се привличат нови. Така че изтеглянето на ресурс от тях може да ограничи предлагането на кредити - както сега, така и при евентуално оживление, когато кризата започне да отшумява.

Дефектите са повече от ефектите

За да не плащат новия данък, е възможно част от вложителите да изтеглят своите средства и да ги насочат към текущо потребление, което може да даде еднократен тласък на икономиката. Ефектът от подобна мярка за икономиката е спорен, защото голяма част от потреблението на българите се задоволява с вносни стоки и в този случай ще се раздуе търговския дефицит, коментираха икономисти.

Другият негативен ефект от въвеждането на такъв данък може да е върху инвестициите. Причината е, че дългосрочните спестявания са най-сигурният източник за финансиране на инвестиционни проекти. А в момента, в който хората изтеглят парите си и ги "заклучат" в къщи, това ще намали и капиталовата база в икономиката и ще ограничи възможностите ѝ за растеж. Банкери, пожелали да останат анонимни, предвидиха точно такъв сценарий - хората няма да внасят свободните си средства в банките и ще се върне т. нар. бурканбанк. От друга страна, тези, които вече са ги внесли, ще ги изтеглят.

Потенциален риск има и една част от депозитите да се прехвърлят към банки, които предлагат по-високи лихви в търсене на максимален нетен ефект. Това ще принуди и останалите банки да повишат лихвите по депозитите, което логично ще се пренесе и върху цената на кредита. Друг потенциален риск е българите с по-високи доходи да вложат средствата си в държави, в които няма лихви по банковите депозити, т.е. тези пари ще излязат от икономиката.

Банкер, пожелал анонимност, обясни, че въвеждането на този данък ще повлияе отрицателно на нагласите на гражданите да спестяват в банки. Той допълни, че в момента данъкът може да изглежда привлекателно решение, защото банките имат висока ликвидност, а за гражданите няма много алтернативи къде да вложат средствата си, но съзря рискове за бъдеще, когато ликвидността в системата се окаже по-ниска.

Как ще се прилага

Първоначално обсъжданият вариант е хората да не декларират лихвените си доходи в ежегодните данъчни декларации. Тази отговорност ще се възложи на източника, който изплаща лихвения доход, тоест на банките. Те ще трябва да го удържат и преведат в Националната агенция за приходите. Ако моделът не сработи, декларирането на лихвените доходи от данъкоплатците ще стане задължително. Ако тази отговорност се възложи на банките, това ще повиши административните им разходи. В крайна сметка цената ще се плати от крайните клиенти, твърдят представители на банковия сектор.

✓ Вдигането на възрастта за пенсия остава

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1552499>

Увеличаването на възрастта и стажа за пенсия не противоречи на конституцията и реформата остава в сила. Това реши Конституционният съд (КС).

Депутати от опозицията настояха за отмяната на започналото увеличение на възрастта за пенсия, чиято цел е през 2020 г. жените да се оттеглят от работа на 63 г., а мъжете на 65 г. Според КС реформата е наложителна заради намаляването и застаряването на населението.

КС обаче предупреждава, че застаряването на обществото ще изисква инвестиране в превенцията, качеството на услугите по обслужване и в изследванията, най-вече по отношение на заболяванията, свързани с възрастните хора. “Ако от страна на държавата не бъдат предприети такива мерки, ще означава, че конституционната повеля на социалната държава не е изпълнена и ще има нарушение на основния закон с тежки отрицателни последици за отделните хора и за обществото”, пише в решението на КС.